

Sote-uudistus

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten periaatteet

1. Johdanto

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue tukee järjestöavustuksilla yleishyödyllistä toimintaa, joka edistää keskipohjalaisten ihmisten hyvinvointia, terveyttä ja/tai turvallisuutta.

2. Avustusten hakijat

Hyvinvointialue voi myöntää avustuksia yhdistysrekisteriin rekisteröidyille yleishyödyllisille yhdistyksille, joiden tehtävänä on terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin tai turvallisuuden edistäminen. Hyvinvointialue arvioi yhdistyksen avustuskelpoisuutta sääntöjen perusteella.

Hyvinvointialue voi myöntää kumppanuusavustusta myös säätiörekisteriin rekisteröidyille säätiöille, joiden tarkoituksena on terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin tai turvallisuuden edistäminen. Hyvinvointialue arvioi säätiön avustuskelpoisuutta sääntöjen perusteella.

Hyvinvointialue voi myöntää kerta-avustusta myös rekisteröimättömille yleishyödyllisille toimintaryhmille.

Avustuksen hakijan tulee eriyttää yleishyödyllinen toiminta kirjanpidossa mahdollisesta palvelutuotannosta tai muusta taloudellisesta toiminnasta. Avustuksen hakija antaa hyvinvointialueelle luvan tarvittaessa tarkastaa kirjanpidon ja hallinnon.

3. Avustuslajit

Hyvinvointialueen avustukset jakaantuvat kolmeen avustuslajiin: toiminta-avustukset, kumppanuusavustukset ja kerta-avustukset. Hyvinvointialue pyrkii siihen, että avustuksia voisi hakea tulevaisuudessa sähköisen avustusjärjestelmän kautta.

Toiminta-avustusta voi hakea vuosittain erikseen määriteltynä hakuaikana. Avustusten jakoperusteena toimii pisteytysmalli, (jonka hyvinvointialue julkaisee hakuilmoituksen yhteydessä). Hyvinvointialue voi kumppanuusavustuksella harkinnan mukaan tukea toimintaa, johon hakija hakee joko hankeavustusta tai kohdennettua toiminta-avustusta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEAlta tai ESR-hankerahoitusta Pohjanmaan ELY-keskukselta. Hyvinvointialueen avustus toimii näin toiminnan täydentävänä julkisena rahoituksena.

Hyvinvointialue voi myöntää kerta-avustusta toimintaan, jolla vastataan äkilliseen, ajankohtaiseen toimintaympäristössä ja/tai kohderyhmän tarpeissa tapahtuneeseen muutokseen. Hyvinvointialue

myöntää kerta-avustuksen samaan toimintaan vain kerran. Hyvinvointialue käyttää kerta-avustusten jakamisessa kokonaisharkintaa.

4. Avustusehdot

Hyvinvointialue tukee järjestöavustuksilla yleishyödyllistä toimintaa, joka edistää keskipohjalaisten ihmisten hyvinvointia, terveyttä ja/tai turvallisuutta.

Avustuksen hakijan tulee määritellä toiminnan kohderyhmä. Avustettavan toiminnan tulee olla kaikille kohderyhmän edustajille avointa.

Avustettava toiminta toteutuu Keski-Pohjanmaalla. Hyvinvointialue kannustaa hakijoita ulottamaan toimintaa yhtä kuntaa laajemmalle alueelle esimerkiksi verkossa toimimalla, liikkuvalla toiminnalla ja/tai toimijoiden välisellä yhteistyöllä. Tähän ei kuitenkaan velvoiteta.

Avustettava toiminta toteuttaa hyvinvointialuestrategian painopisteitä, strategisia periaatteita ja toimenpiteitä. (Kun Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue on hyväksynyt alueen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman: Avustettava toiminta toteuttaa hyvinvointialuestrategian painopisteitä, strategisia periaatteita ja toimenpiteitä sekä hyvinvointialueen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopisteitä.)

Avustettava toiminta tukee ja täydentää hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveyspalveluja tai pelastuspalveluja ja toimii yhteistyössä näiden palvelujen kanssa. Tukemisella ja täydentämisellä tarkoitetaan hyvinvointialueen palveluketjujen ja -kokonaisuuksien vahvistamista ja monipuolistamista yleishyödyllisellä toiminnalla. Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat toiminnat on kuvattu Laissa hyvinvointialueesta (29.6.2021/611), Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (29.6.2021/612) sekä Laissa pelastustoimen järjestämisestä (29.6.2021/613).

Avustuskelpoiset hakijat voivat hakea avustuksia yhdessä ja toteuttaa toimintaa yhteisvastuullisesti. Yhteisvastuullisessa toiminnassa hakijoiden on mahdollista sopia päävastuullisesta hakijasta, jolle avustus maksetaan ja joka vastaa avustuksen käytön raportoinnista. Hakijat voivat myös sopia avustuksen ja raportointivastuun jakautumisesta toiminnan toteuttamiseen osallistuvien hakijoiden kesken. Jos hakijat hakevat avustusta yhdessä ja toteuttavat toimintaa yhteisvastuullisesti, niiltä edellytetään keskinäistä yhteistyösopimusta.

(Hyvinvointialue hyödyntää alueelle tulevaa Lähellä.fi-palvelua asukkaiden ohjaamisessa yleishyödylliseen toimintaan. Avustuksen hakijan tulee ilmoittaa avustettavasta toiminnasta Lähellä.fi-palvelussa.)

5. Avustusmäärät

Hyvinvointialue myöntää avustuksia talousarviomäärärahojensa puitteissa. Hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunta päättää myönnettävien yleisten avustusten periaatteista ja menettelytavoista sekä jakamisesta määrärahojen puitteissa.

6. Avustuksen haku ja käyttö

Hyvinvointialue voi myöntää avustusta vain toimintaan, johon sitä on haettu. Avustusta myönnetään enintään sen verran kuin sitä on haettu. Avustettavan toiminnan rahoitussuunnitelman tulee olla hyväksyttävä.

Avustuksen hakija raportoi avustuksen käytöstä vuosittain hyvinvointialueen antamien ohjeiden mukaisesti. Avustuksen hakijan tulee järjestää kirjanpito siten, että avustuksen käyttöä voidaan seurata. Jos avustuksen hakija ei voi käyttää avustusta suunnittelemaansa toimintaan sovittuna avustuksen käyttöaikana, hakija palauttaa käyttämättömän avustuksen hyvinvointialueelle. Jos avustuksen hakija on käyttänyt avustusta muuhun kuin avustettavaan toimintaan, hyvinvointialue voi periä väärin käytetyn avustuksen takaisin.

Hyvinvointialue pyrkii ottamaan käyttöön tulevaisuudessa sähköisen avustusjärjestelmän, joka helpottaa myös seurantatietojen keräämistä ja raportointia, mikäli se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

7. Avustamisen ulkopuolella jäävä toiminta

Hyvinvointialueen avustamisen ulkopuolelle jäävät normaaliin toiminnan organisointiin kuuluvat toiminnot, kuten hallinnon kokoukset ja viestintä, sekä merkkipäivän juhlallisuudet.

Avustusta ei myönnetä hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaan toimintaan.

Avustus eroaa hankinnasta siten, että avustaminen on täysin vastikkeetonta. Avustamista koskevassa päätöksessä tai sopimuksessa ei veloiteta avustuksen hakijaa suorittamaan vastapalveluita.

Hyvinvointialueella sijaitsevista kunnista voi hakea avustuksia kuntien omien avustusperiaatteiden mukaisesti. Hyvinvointialue ei myönnä avustusta toimintaan, joka saa avustusta kunnasta.

8. Toiminta- ja kerta-avustusten pisteytys

Hyvinvointialue jakaa toiminta-avustuksiin varatut määrärahat ehdot täyttävien toimintojen kesken pisteytyksen avulla. Hyvinvointialue käyttää pisteytystä myös harkinnanvaraisten kerta-avustusten myöntämisen tukena.

Hyvinvointialue painottaa pisteytyksessä sitä, miten hyvin toiminta toteuttaa hyvinvointialuestrategian painopisteitä, strategisia periaatteita ja toimenpiteitä sekä hyvinvointialueen hyvinvoinnin, terveyden ja ”arjen” turvallisuuden edistämisen painopisteitä.

Hyvinvointialue huomioi pisteytyksessä myös

- Toiminnan toteuttamiseen liittyvän yhteistyön muiden yleishyödyllisten toimijoiden kanssa
- Toiminnan ulottamisen yhtä kuntaa laajemmalle alueelle Keski-Pohjanmaalla
- Toiminnan mahdollisuudet tukea
 - hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen keskinäistä yhteistyötä ja yhteensovittamista (esimerkiksi perus- ja erityistason palvelujen välillä, sosiaalipalvelujen ja terveyspalvelujen välillä tai sosiaali- ja terveys- sekä pelastuspalvelujen välillä),
 - hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen sekä yleishyödyllisten toimintojen välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista (esimerkiksi sosiaali- tai terveyspalvelujen ja yhdistysten toimintojen välillä tai pelastuspalvelujen ja yhdistysten toimintojen välillä) tai
 - yleishyödyllisten toimintojen välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista (esimerkiksi yhdistysten ja säätiöiden toimintojen välillä).
- Konkreettisen suunnitelman siitä,
 - kuinka paljon kohderyhmän edustajia hakija toiminnalla tavoittaa,
 - millaista hyvinvoinnin, terveyden ja/tai turvallisuuden edistymistä hakija toiminnalla tavoittelee,
 - kuinka suuri osuus osallistujista kokee toimintaan osallistumisen parantaneen hyvinvointiaan, terveyttään ja/tai turvallisuuttaan sekä
 - millaisten menetelmien avulla hakija aikoo seurata ja arvioida asetettujen tavoitteiden saavuttamista toteuttamansa toiminnan avulla.

9. Muu toimintaedellytysten tukeminen

Hyvinvointialue tarjoaa hallinnassaan olevia toimitiloja mahdollisuuksien mukaan yhdistysten, säätiöiden ja toimintaryhmien yleishyödyllisen toiminnan käyttöön maksutta tilojen käyttöohjeiden mukaisesti. Hyvinvointialue seuraa ja raportoi yleishyödyllisen toiminnan käytössä olevien tilojen kustannuksia osana toimintaedellytysten tukemisen kokonaisuutta.